

Izhaja v Trstu

Edi je izdajec in prenikec ob 5. urji, ob ponedeljkih ob 9. urji zjutraj.
Naravnina stevilka se prodaja po 3 avč (6 stotin) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 11 mm); za trgovinske in obrtne oglaše po 20 stot.; za osmrtnice, zahtave, poslanice, oglaše denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaše v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslovna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglaše sprejemata inseratni oddelki uprave Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

List „Amico“, njegov irredentizem in njegove — laži.

(Vzorec včerajšnje novice pod tem naslovom.)

Nič nimamo torej proti temu, da so sotrudniki pobožnega „Amico“ prevzeli oficijelno obrambo italijanskega irredentizma. Niti na kraj misli nam ne prihaja, da bi jim hoteli kakorsibodi kratiti svobodo v sklepaju političnih — zavezništv. In ugaja nam celo, da so gospodje pri tem toli ognjeni in rezolutni v obrambi svojega političnega naziranja in svojih političnih somišljenjakov in židovsko-liberalnega in ateističnega tabora! Ničesar, prav ničesar jim ne zamerjamo, razum — enega. Ne zamerjamo jim, da nastopajo proti nam kakor narodni nasprotniki in si pridržujemo le pravico in svobodo, da branimo tudi mi svojo kožo proti — njim. Eno pa jim zamerjamo. Njim manje, nego kateremu-koli drugemu, ne smemo pa dovoljevati, da se v tem boju proti slovanskiemu življu v našem Primorju poslužujejo: insinuacije, podtikanje, falzifikacije in najdržnejši laži. Če že hočejo lomiti svoje svenčiško kopje za veliko fikcijo — izključnega italijanstva naših pokrajin, naj le delajo, kar jim veli njihovo italijansko srce, ali to jedno bi smeli zahtevati od njih: da so pri tem lojalni, da ne bjejo s pestjo resnicijo v obraz, da ne — lažejo!!

Citatelj, prosimo te, vzemi zopet v roko, prvi del tega spisa v včerajšnjem listu, da ti bo vse pred očmi, kar je napisal in trdil pobožni „Amico“!

Pobožni in vendar lažnjivi „Amico“ trdi, da avstrijska vlada raznaročuje Italijane!

To je nesramna laž. Evo vam dokaza! Po Czörnigovi statistiki — in Czörnig je bil gotovo vse prej, nego slovanofil — so še pred kakimi 50 leti Slovenci tvorili 60 odstotkov prebivalstva tržaške občine! A kako je danes po statistiki tistih Italijanov, katerim so „Amicovci“ najsrdečnej zavezniki?! Res je sicer, da je ta statistika najdržnejša laž, ker tudi danes se lahko trdimo, da Slovenci tvorijo tretjino prebivalstva tržaškega. Ali vendar je velika razlika med sedanjo tretjino in nekdanjimi 60%. Kako bi bilo možno, da bi število Slovencev tako grozno padlo v razmerni tako kratkem času, ako bi bil vladni zistem res raznaročoval — Italijane?! Dalje naj nam razjasni lažnjivi jezik „Amico“, od koder so prišli vsi tisti ljudje s slovanskimi priimki, ki danes polnijo vrste najradikalnejših Italijanov in tudi irredentistov?! Mari so se ti Slovani poitaljančili zato, ker je vlad raznaročoval — Italijane?!

PODLISTEK.

Zadnji dnevi filozofa Padeža.

Spisal Janko Bratina.

Da, filozof Padež je bil nekaj posebnega. Vsi, ki so ga poznavali, so trdili tako; jaz seveda moram le priznati resničnost teh trditev.

Studiral je že toliko tečajev, da jih ni mogel sešteći na prstih obeh rok. Nosil se je čudovito moderno, občeval le z malokaterim in se takrat, ko je govoril s kom, je dotičnika znal zaplesti v take duhovnosti, s katerimi se ne peča vsakdo. Nadzadne smo se že mi bali njegovega razgovora, kajti vsakdo ne občuti zabave v velikih duhovnostih, posebno mi srednji ljudje ne.

Najbolj značilna na filozofu Padežu je bila njegova strast do glasbe in sploh vsega, kar spada v to vrsto fizičnih pojavorov. Njega je vse zanimalo: grom, ropot, ljubezensko šepevanje, lajnari na cesti, škrpanje voza itd. Vse to mu je baje dajalo razne motive za skladbe, katerih je imel, kajtor so pravili, že cel kup. Vso Pohlinovo slovino je imel že uglaseno ter jo ponudil „Glasbeni Matici“, ki pa je to ponudbo — z ozirom na velike prireditvene stroške, seveda, in sicer nerada — odklonila. Z zadnjem času je izdeloval velikansko simfonijo na podlagi Pleteršnikovega

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naravnina znaš!

za vse leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnene naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na ureduščvo lista. Nefrankovana pišma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnina, oglaše in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branični račun št. 541.652. TELEFON štev. 1157.

Dalje pravi „Amico“, da je vlad soražna avtonomiji Italijanov. Nu, ves svet je prepričan, da je statut mesta tržaškega se svojimi določili in izlasti se svojim volilnim redom pravi anakronizem, pravi nestvor za sedanje dobe. In vendar je še danes v veljavi edino zato, ker se naša vlada ne upa dotakniti te magne carte italijanske gospodarstvene stranke!! A če je vlad odtegnila magistratu nekatere posle, ki ne spadajo v avtonomni delokrog občine, ni storila tega iz nasprotstva do avtonomije Italijanov, ampak zato, ker so jo občinski mogotci prisilili v to s tem, da so v svoje strankarske svrhe zlorabili oblast, dobljeno od vlade.

Trditev torej, da je avstrijska vlada raznaročovala Italijane in jim ubijala avtonomijo — je najnesramnejša laž pobožnih „Amicovcev“.

Resnica pa je (kakor pravi „Amico“), da je italijanski irredentizem logična posledica postopanja avstrijskih vlad. Toda to postopanje ni nikdar pomenjalo zatiranja Italijanov, ampak nasprotno je bilo: avstrijske vlade so vedno povsprevale potitaljančevanje in stem gnojitev, iz katerih je rastel irredentizem!!! Efekt postopanja avstrijskih vlad je bil res tak, kakor trdi „Amico“: irredentizem je posledica tega postopanja. Ali namen avstrijskim vladam ni bil tisti, na kateri kaže „Amico“, ker avstrijske vlade so hotele italijančiti in ne slovanititi!

Vlade so vedno držale svojo roko zaščitnico nad Italijani. Najeklatantnejši dokaz za to je današnja razdelitev politične in parlamentarne moči v Primorju. Slovani tvorijo večino. To pripoznavata celo tudi oficijelna statistika. A kako je razdeljena politična in parlamentarična moč v deželi? V goriškem dež. zboru imajo premoč — Italijani! V dež. zboru istrskem imajo skoro dvetretjinsko večino — Italijani! V dež. zboru tržaškem so absolutni gospodarji — Italijani!! A kako je v parlamentu na Dunaju? Slovanska večina prebivalstva ima 3, italijanska manjšina pa — 12 zastopnikov! V delegacijah pa sploh niz zastopana slovanska večina prebivalstva!!

Bi bilo to možno, ako bi avstrijske vlade res postopale tako proti Italijanom, kajtor „Amico“ — laže??

Narobe je res: da niso avstrijske vlade skozi dolgo vrsto let podpirale Italijanov z vsem svojim aparatom, danes bi bila — na tem ni dvoma — razdelitev politične moči v deželi povsem drugačna. V to niti ne bi trebalo, da vlad podpira Slovane. Ne, le na objektivno stališče naj bi se bila postavila in dopustila, da pridejo do veljave faktično obstoječe narodnostne moči.

slovarja, toda prehitela ga je smrt in toliko upov je šlo pod hladno rušo.

Stanoval je filozof Padež, kakor vsi veliki umetniki, v predmetiju, kjer je imel gori pod streho čudovito opravljeno sobo. V sobi je seveda imel klavir, žalibog — brez strum: zato ga je porabil za — posteljo. Star pianino je imel za umivalnik in v trhlem, velikanskem basu je hranil svoje obleko. Po zidu so visele tamburice in škanti, velik vojaški boben je stal sredi sobe kakor miza in dva mala bobniča sta pomenila stole. Ob oknu je visela harmonika in nad posteljo piškava mandolina, ki jo je rabil slavni španski don Ramiro, ko se je ženil pri doni Klari. Najslavnejši instrument našega „Mozarta“ pa je bila velika lajna, ki je slonela ob peči. Na njej je bil napis iz leta 1900. in besedilo, ki je pričalo, da je to lajno klub mestnih lajnarjev poklonil svojemu zaslужenemu mojstru.

Zjutraj se je Padež navadno uril na lajni, kajti to je menda eno najtežjih glasbil, kakor mi je pravil Padež sam, ko sem ga včasih obiskal. Proti deseti je prišla na vrsto harmonika, ki jo je mrcvaril in nategoval do poludne. Popoludne smo sedeli skupaj v kavarni in zvečer je on — študiral.

Dve uri na dan zadostuje za klasično filologijo, to je trdil vedno; seveda, v zadnjem letu, ko se je bil odločil, da napravi izpit. Doma v svoji sobi je vse note in kompozicije zložil na kup ob oknu, da ga ni kdo motil; sicer je bilo tega papirja grozen kup

Italijani se radi sklicujejo na Dalmacijo in na pad italijanskega gospodarstva v tej pokrajini. Nu, dejstvo je, da je tudi tam vladavzdrževala italijansko gospodarstvo, dokler je — mogla. Ali slednjč je prišla tudi ona po naravnem procesu pod kolesa in je moral odnehati od boja proti faktičnim razmeram, proti naravi! Padec italijanskega gospodarstva v Dalmaciji je bil neizogibna posledica naravne evolucije vsled narodnega vzdrževanja ogromne večine prebivalstva v deželi. Vlada jednostavno ni mogla preprečiti vzbujenja in oživljevanja narodne zavesti slovanskega prebivalstva v Dalmaciji, in kakor ni mogla tega, ni mogla niti preprečiti nadaljnega logičnega razvoja in — pada italijanskega prebivalstva.

Kar so mogle in dokler so mogle, so avstrijske vlade storile italijanstvu v prilog tudi v Dalmaciji. Enega pa niso mogle: izgnati hravatske in srbske prebivalstva iz Dalmacije in ga nadomestiti z italijanskim elementom. Radi pada italijanskega gospodarstva v Dalmaciji naj torej pobožno-lažnjivi „Amicovci“ ne dolže vlade in naj s tem ne opravijo svojega irredentizma, ampak naj svoje pritožbe obrnejo proti — božji previdnosti, ki je oni kos kršne, ali divne zemlje oddelila slovanskemu življu!

Taka je resnica. A kar trde svečeniki okolo „Amica“, so insinuacije, podtikanje, gnusna tartiferija in — laž! A ni ga bolj odurnega prizora, nego je tedaj, kadar svečenik vedoma laže!

Avstrijska delegacija.

(Brzjavno poročilo).

Dunaj 6. Zbornica je nadaljevala razpravo o okupacijskem kreditu. Finančni minister je pobijal pritožbe in očitanja del. Biankinija in Klofača, ki sta ostro kritikovala upravo v Bosni in Hercegovini.

V specijalni debati je delegacija vprijetila okupacijski kredit. Potem je bil skupni proračun vprijet tudi v tretjem čitanju. Delegacija se je bavila potem s predlogom Steinha, da se na razprave povabi tudi avstrijski reprezentativni ministri. Predlog je bil odklonjen. — Minister vnašnjih stvari grof Goluchowski se je v imenu cesarjevih zahvalil delegaciji za požrtvovalno delovanje. Del. Baernreither se je zahvalil predsedniku princa Lobkovicu za spremno vodstvo delegacije, nakar je tudi isti izrekel členom delegacije svojo zahvalo. Potem je sledilo avtentificiranje zapisnika seje, nakar je bilo 41. delegacijsko zasedanje zaključeno.

Gradnje v tržaškem pristanišču pred proračunskim odsekom.

(Brzjavno poročilo).

Dunaj 6. Odsek je nadaljeval razpravo o gradnjah v tržaškem pristanišču. Govorilo je več govornikov. Prihodnja seja v torek.

in Padeževa gospodinja se je vedno oprezno sukala tam okoli, da bi se ta vrag ne zvrnil nanjo. Padež je torej študiral. Skoro celih deset mesecev se je že potil, prebrskal vso rimsko in grško učenost ter napisal velikansko nalogo o grški glasbi, ki jo je on izvajal od Davidove harfe. Profesor Stegno, ki je takrat tudi hotel nekaj vedeti o taki stvari, je baje skoro padel v omotico, ko je zagledal to obširno razpravo.

Sedeli smo enkrat tiste dni pred izpitom našega Padeža v kavarni ter govorili, kakor že navadno, o politiki.

— Eh, kaj bi tisto, siknil je Padež vmes. Umetnosti nam je treba, kulture!

— Glasba seveda, oglašil se je eden tovarišev.

— Da, da, kajti — — —

Padež je bil v tiru in bali smo se že, da bo treba zopet poslušati njegovo divno predavanje o glasbi in njeni koristi za slovensko politiko.

— He, ti Padež, dejal je doktor Pipež, mari misliš, da rešiš domovino — s harmoniko? Ne bo nič!

Polagona smo prišli na Padežev izpit.

— A si dovolj pripravljen? je vprašal nekdo.

— Seveda! Klasike poznam vse, preverjam znam; zgodovine ni treba dosti, slovničim v mezinu itd.

— Kaj pa metrika? je menil doktor Pipež.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo).

Dunaj 6. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o obrtni reformi.

Volilna reforma.

Iz včeraj došlih nemških listov smo posneli, da se nadaljuje pogajanja med Slovenci in Nemci radi nemškega mandata — na Kranjskem. Nemci se torej milostno pogajajo v ta namen, da bi dobili še en mandat več — Nemci!! Pogajajo se potem, ko so glede Koroške in Štajerske pogazili najelementarno pravičnost in s kolom udarili Slovence po glavi!

Zabeleženo bodi tu v večem spominu, da so tudi krščanski socialisti nemški pomagali potepati pravico Slovencev na Koroškem.

Iz govora glasovitega srditeža Lemischa doznamo na dalje, da je ta mož zahteval en mandat za Nemce — čuje!! — v Trstu. A kako, na kaki podlagi, s kako motivacijo?! — nas boste vpraševali. O, gospoda niso v zadregi tako hitro in jih ne ženira en nedosednost več ali manje. Od raznih strani se je bila namreč že sprožila misel, da bi se ves operat volilne reforme naslonil na poseben narodni kataster, kakor je po dogovoru med Nemci in Čehi uzaknjen sedaj na Moravskem. Vlada se je pa izrekla odločno proti temu, naglašuje, da so na Moravskem posebne razmere — posebno dejstvo, da živita obe narodnosti silno pomešano med seboj —, ki opravljajo tak kataster. In Nemci niso prigovarjali temu stališču vlade. Sedaj pa, ko bi hoteli imeti tudi v Trstu en nemški mandat, a ne vedo, kako bi drugače utemeljili to drzno zahtevo, se je posl. Lemisch spomil narodnega katastra za Trst. Nu, nu, zakaj ne stavljajo take zahteve tudi za Dunaj?! Tam je nekaj drugačega, za pravicoljubne Nemce, ker na Dunaju bi utegnili tudi Čehi priti do primerne zastopstva! O, ti Nemci so nepremično zvesti svojim principom, kjer le-ti — služijo njihovi koristi! V nasprotnem slučaju pa sezajo po — drugem principu!

Slednji doznamo, da so se sešli nemški in italijanski poslanci na dogovore in da so Italijani predložili Nemcem svoje zahteve glede Istre, Trsta in Trentina. Italijani so prosili Nemce, naj glasujejo za te zahteve, a oni, Italijani, se jim izkažejo hvaležni s tem, da bodo povsod glasovali z Nemci!

Stečeli, gospod dr. Tresič: tak o umevajo Italijani sporazumljene s Slovani, tako odvračajo Italijani — nemško nevarnost! Previdnost in skepticizem, ki sta ju priporočali tržaški Slovenci nasproti vprašanju sporazmljenja z Italijani, menda vendar nista bila tako ne

Gradca. Ko ga je redar aretoval, se je potepuh vedel proti njemu skrajno arogantno ter si ni pustil pogledati v obraz. Redar ga je odvedel na ponočni policijski urad v ulici Tigor, kjer ga je uradnik vzel na zapisnik in ga potem stavljal pod ključ.

Neznani so Marinu Vladinoviću, ki je doma iz Spljeta a stanuje v ulici degli Armeni št. 7, iz spalnice ukrali iz žepa jopiča 210 krov denarja. V drugem žepu istega jopiča je Vladinović imel še 190 krov denarja, katerega pa tatoi niso našli.

Nesreča v premogokopu. Iz Zagorja poročajo: Včeraj ob petih zjutraj je zasulo v tukajšnjem premogokopu rudarja Martinčiča in Balsa. Prvega so se živega izvleklj iz rova, Balsa so pa našli in izvleklj iz rova ob polu dveh popoludne mrtvega.

Koledar in vreme. Danes: Vilibald, škof; Vukotin; Negoia. — Jutri: Kilijan, škof; Dorišlav; Milonika. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoludne + 22,5° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu. Za veselico, ki jo prirede v društvo v nedeljo, je določen nastopni vspored:

1. J. Spaček: „Jugoslovanska koračnica“, tamburaški zbor. 2. Z. V. G. Brož: „Sponmin na Zagreb“, mešan zbor se spremljevanjem tamburaškega zobra. 3. H. O. Vogrič: „Alvina“, valček, tamburaški zbor. 4. a) V. Parma: „Čolničku“ in b) H. Volarič: „Gospodov dan“, mešana zbra. 5. N. Resman: „Fantu“, ženski zbor se spremljevanjem tamburaškega zobra. 6. F. Korun: „Potrkali na okno“, moški zbor. 7. M. Vilhar: „Lipa“, ženski zbor se spremljevanjem tamburaškega zobra. 8. I. Laharnar: „Svarilo“, mešan zbor. 9. H. O. Vogrič: „Miramar“, barkarola, tamburaški zbor. 10. H. O. Vogrič: „Ko domovja draga tla...“, trio iz igre „Chonchon“ se spremljevanjem tamburaškega zobra. 11. J. Machač: „Snubci“, polka, tamburaški zbor. 12. F. Albini: Arije iz hrvatske opere „Maričon“, mešan zbor se spremljevanjem tamburaškega zobra. 13. „Ona blače nosi“, šaljiv prizor, poje Flik in Floke se spremljevanjem glasovirja. 14. Svobodna zabava in ples.

Med koncertom in na svobodni zabavi bo poslovala šaljiva pošta.

Dilettantje ženske podružnice sv. Cirila in Metodija v Rojanu prirede v nedeljo dne 15. julija t. l. v dvorani g. D. Starca na Proseku dramatično predstavo sodelovanjem domače godbe.

Cítalnica pri sv. Jakobu prirede po daljšem presledku jutri veliko vrtno veselico na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu.

Sodeč po pripravah bo ista nudila v vsakem pogledu obilega užitka. Vrt bo krasno odprt z raznimi grbi in trobojnici in na večer z balončki čarobno razsvetljen. Vspored je obširen in zanimiv. Tudi za skonognog mladino je preskrbljeno s tem, da zaključi veselico — ples. Na svodenje toraj jutri pri sv. Jakobu.

Ilirske Sokole v Il. Bistrici prirede sporazumno z drugimi tamkajšnjimi društvi in rodoljubi dne 22. julija 1906. v Ilirske Bistrici na prostranem vrtu hotela „Ilirija“ veliko ljudsko veselico.

Zagotovljena je mnogoštevilna vdežba bratov hrvatskih društev Reke, Opatije, Volovske, Sušaka, Trsata, Mihotičev, Bakra i. dr. Vsled tega se bo na tej veselici manifestala bratska vzajemnost z brati Hrvati. Kar najbolje bo tudi preskrbljeno za zabavo. Na vspored veselice je javna telovadba, petje godba ples, umetni ogenj idr.

Veselica se bo vršila ob vakenem vremenu.

Čisti dobiček veselice je namenjen za nabavo prepotrebnega telovadnega orodja.

Javni ples bo jutri, v nedeljo 8. t. m. na vrtu gostilne „Obrtnega in konsumnega društva“ pri sv. Ivanu (poleg cerkve) na novem velikem podu. Začetek ob 4. uri in pol popoludne, a zvršetek ob 11. uri zvečer. Ob 7. uri bo tombola se širimi dobitki. Zvečer bengalična razsvetljava in umetni ogenji. Srečka za tombolo stane, vstevsi vstopnino, 20 stotink.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzel na znanje pravila novega društva: Pjevačko in glasbeno društvo „Mirna“ v Ždrenju (pol. okraj Poreč).

Darovi.

Za moško podružnico sv. Cirila in Metodija so darovali večislani gg.: Mankov van 10 K., Bogdanović Ante 10 K., Jarec

Jan Ev. Ročinj 2 K., Skočir Jos. Devinj 2 K., Novak Jernej 2 K., Vrabic Anton 4 K. in gospa Štrukelj Ana Trebče 2 K. Iskrena hvala!

Brate Sokole

prosim, da se sedaj redno udeležujejo vaj v telovadnici zaradi izleta v Nabrežino. Bratje, ki ne telovadijo, a nastopijo v kroju so proseni, da pridejo dne 13. t. m. ob 9. uri k redovnim vajam. Na zdar!

Gospodarstvo.

Dalmatinsko parobrodarsko društvo.

Kakor smo že javili, podpisala se je v sredo pogodba med avstrijskim Lloydom, zastopanim po predsedniku Becherju in ravnatelju Frankfurterju, mej zastopniki obstoječih dalmatinskih parobrodarskih društev in mej dalmatinsko bančno grupo na čelu jej „Jadranska banka v Trstu“ glede finansiranja novega parobrodarskega društva, katero stopi v življenje s začetkom leta 1907. To novo društvo se bo nazivalo „Dalmatinsko parobrodarsko društvo Dalmacija“, ter je nastalo iz fuzije dalmatinskih parobrodarskih društev „Dubrovačka plovidba“, „Rismondo“, „Serafino Topic“, „Negri“ in „Zaratina“, katera društva prinesejo v novo družbo vse svoje blodovje, cenjeno na okoli 4,000,000 krov, dočim stopi „Lloyd“ v družbo se svojimi lajdjami, katere so opravljale službo v Jadranškem morju (mej temi „Grof Wurmbrand“) in katere so cenjene na okolo 2,000,000 krov. Za nabavo dveh novih parobrodov se emitira akcijska glavnica 2,000,000 K, katero emisijo je prevzela odnosno zajamčila gori omenjena bančna grupa.

Nova družba bo opravljala torej službo ob vsem dalmatinskim obrežju. „Dalmacija“ uredi nastopni tedenski promet: Dve brzi plovbi Trst—Kotor, plovbo Trst—Kotor—Krf, hitro plovbo Trst—Kotor, tedenske plovbe Trst—Špica, Trst—Korčula—Kotor, Trst—Metković—Kotor, Trst—Brač—Metković in Trst—Metković direktno. Proge za promet blaga bodo nastopne: Trst—Pula, Rab—Zadar in iz Metkovića izmenoma v Gruž, Bari in Kotor, nadalje v Gruž ali Obotti. Iz Zadra se bo vršil promet z nastopnimi kraji: Rab, Pakostan, Skradin, Šibenik, iz tega mesta v Rogonjico in Floželo. Slednjič se uredi promet z Metkovićem, Makarsko, Dervenikom, Visom. Iz Metkovića bo redna zveza v Ston, iz Spleta v Lastovo in Benetke ter bo prejela od vlade za dobo 20 let letno subvencijo od 1,590,000 K za odpravljanje poštne službe. Sedež družbe bo v Dubrovniku in komercijelno vodstvo v Trstu. Poslovni jezik bo hrvatski.

Kakor smo doznavali je bila včeraj definitivno podpisana pogodba tudi mej Lloydom in dalmatinski parobrodarji na eni strani in mej vlado na drugi strani. Sedaj manjka samo še sankcija parlamenta glede subvencije za poštno službo. Kakor čujemo predloži vlada pogodbo državnemu zboru meseca septembra.

Razne vesti.

Sodba o glasbi in želodcu. Neki odicen gostilničar v New-Jorku se je o želodcu in o glasbi izrazil nastopno: Čudno je, kolik utis ima glasba na želodec. V večerib, ko svira orkester Wagnerjeve komade, točim več piva nego navadno. Ko svirajo Mendelssohne komade, ne kupuje nikdo gnjati. Strauss je skladatelj, ki je vzrok, da gostje radi pijejo vino. Slusajoč njegove valčke, se razveselja in rad naročiš steklenico dobrega vina.

Oblak se je vtrgal nad Londonom v noči od minolega četrtek na petek. V nekoliko urah je padlo toliko dežja, da so nastale velike poplave, kakoršnih ne pamtijo v Londonu že desetletja.

Kobilice na Ogrskem. V okolini Brečina na Ogrskem so se pojavile kobilice, ki pretre opustošiti polja in travnike.

Nova bosanska železnica. V sredje bila otvorjena prometova nova vzočna železnica Sarajevo-Uvac-Višegrad.

Roman prodajalke cvetlic. Pred vila Therapija v Vichy (na francoskem) prodaja neka starka vsak dan cvetlice. O njej pripovedujejo listi žalosten roman. Nekudaj je bila ta sedanja prodajalka krasna in bogata kneginja. Oče jej je bil siromašen tkalec s sedmimi hčerami. Ona in mlajša sestra sta vsak dan v Vichy prodajali cvetlice. Tamkaj je spoval knez Slavanirov, carjev adjutant. Zaljubil se je vanjo in jo poročil. Na ruskem dvoru so krasno mlado kneginjo obvezali. Toda to ni trajalo dolgo. Nekega dne je našel mož v naročju svojega načaka častnika Kostjeva. Vrgel je oba zaljubljenca

v pravem pomenu besede — skozi okno. Kostjev se je ob padcu ubil, ona si je pa zlonila nogi. Zakon je bil ločen. Ko je kneginja ozdravila, je dobila nalog, da v 24 urah zapusti Rusijo. Odšla je v Pariz, kjer je padala vse niže in niže, a sedaj prodaja zopet cvetje na trgu v Vichy, kakor v svoji mladosti.

Brzjavne vesti.

Pritožba občine tržaške v stvari odvetja prenešenega delokroga pred upravnim sodiščem.

DUNAJ 6. Ker se je državno sodišče izreklo inkompotentnim, da razsodi o pritožbi mestne občine tržaške proti ministerstvu notranjih stvari in ministerstvu za uk in bogosloške radi odvetja agend prenešenega delokroga in nadzorstva okrajnih šol, se je mestna občina tržaška pritožila pri upravnem sodišču, ki je danes razpravljalo o tem pod predsedstvom senatnega predsednika dr. Jacobija. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo kakor neutemeljeno, češ, da je v ustavnih zakonih tudi za Trst predvidjena možnost odvetja obeh agend. Ta pravica vlade ni podvržena nikaki omejitvi ter izdaja vlada take odredbe po svoji razsodnosti.

Kvotna deputacija.

DUNAJ 6. Pododsek, ki sta ga izvolili obe kvotni deputaci, da ustremo razpravlja o kvotnem vprašanju, se je sestal pod predsedstvom Kolomana Szella. Konečno se je konstatovalo, da ni bilo možno doseči sporazumljenja.

Ogrski ministerski predsednik na Dunaju.

DUNAJ 6. Ministerski predsednik dr. Wekerle je danes zjutraj dospel semkaj iz Budimpešte.

DUNAJ 6. Ministerski predsednik dr. Wekerle je prišel ob 12. uri in pol v parlament, kjer se je razgovarjal s finančnim ministrom dr. Korytovskim.

Astro-ogrška meja proti Srbiji zaprta.

BUDIMPESTA 6. Ogrska vlada je v sporazumu z avstrijsko vlado brzjavnim potom zaprla mejo proti uvažanju živine iz Srbije. Istočasno je stopila v moč avtonomna carinska tarifa za ostali promet blaga iz Srbije.

Amerikansko odposlanstvo v Carigradu povzdignjeno v poslanštvo.

CARIGRAD 6. Amerikanski diplomatični zastopnik je predvčerjšnjem obvestil turško vlado, da je tukajšnje odposlanstvo povzdignjeno v poslanštvo.

Novo špansko ministerstvo.

MADRID 6. Kralj je odobril novo ministarsko listo, po kateri prevzame Lopez Domínguez predsedstvo in vojno, Gullon pa vnašnje stvari.

Generalni major Mackel.

BEROLIN 6. „Lokalanzeiger“ poroča: V Grosslichterfeldu pri Berolini je vsled kapi umrli generalni major Mackel, organizator japonske armade.

Nevihte.

PARIZ 6. V mnogih krajih južne Francoske so bile silne nevihte, ki so provzročile veliko škodo po gozdih, vinogradih in sadnih vrtih. V Toulonu je strela ubila nekega člena občinskega zastopa v njegovi kleti. Bati se je, da je nevreme provzročilo mnogo nezgod tudi na morju. V neki vasi departementa Creuse je strela ubila štiri otroke, ki so pred nevihto iskali zavetja pod nekim drevesom, šest otrok je bilo pa tako omamljenih, da se je batiti za njihovo življenje.

Rusijska.

Trepov v nemilosti.

PETROGRAD 6. Po mestu je razširjen glas, da je Trepov padel pri carju v nemilosti in da v kratkem odstopi. Že nekaj dni ne sme več v carske sobane, kamor je imel prej ob vsakem času svoboden vstop. Tudi pri dvorni stranki je izgubil Trepov vsak upliv.

Trgovina.

Borzna poročila dne 6. julija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleško lire K —, London kratki termin K 240.40—240.65, Francija K 95.57 1/2 — 95.75, Italija K 95.60—95.80, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska edinstvena renta K 99.59—99.80, ogrska kronska renta K 95.15—95.45, italijanska renta K —, kreditne akcije K 665.— 668.—, državne želodnice K 671.25—673.25 — Lombardi K 170.50—172.50 Lloydove akcije K 740.—750.—, Šrke K 331.75—335.75, Kredit K 496.—493.—, Bodenkredit 1890 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 1.250 Šrke K — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	190.35	190.30
" srebr.	100.40	100.35
Avstrijska renta v zlatu	117.90	117.90
" v krounach 4%	99.70	99.70
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	89.70	89.70
Ogrska renta v zlatu 4%	113.60	113.25
" krounach 4%	95.25	95.25
" 3 1/2 %	85.10	85.10
Akcije nacionalne banke	1695.—	1692.—
Kreditne akcije	668.—	668.—
London, 10 Lstr.	240.35</	

Prvička in londonska borsa.
Pariz (Sklep) — Francoska renta 96.8.
Italijanska 102.10, Španski exterior 95.72,
akcije cestovnega trga 654. — Menjice na London
251.50.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice
— Lombard 178. — unificirana turška renta 90.42
avstrijska zlata renta 99.35, ograka 4%, zlata renta
91.65. — Landerbank —, turške srečke 110.25, pa-
riška banka 15.33, italijanske meridionalne akcije
8.24, skoje Rio Tinto 16.54 Trdna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87.7%,
zlato 29.10, Lombard 7. — Španška renta 94.7%, ita-
lijanska renta 101. — izrazni diskont 3. — menjice na
Dunaju —. — Mladič.

Tižna poročila 6. julija.

Budimpešta: Pienica za okt. K 15.18 do
K 15.20, za mrtv. K 12.92 do 12.94, oves za okt.
od K 13.14 do 13.16, koruzza za julij 12.24 do K 12.26.

Pienic: ponudba in povpraševanje srednje,
tendenca mirna. Vrednost: 30.000 met. stot., nespremenjeno,
druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average
za tekoči mesec 41.75, za sept. 45.25. Mirno.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bo-
doče dobave. Sutinje, nespremenjeno, do 5 stot. nižje.
Prodaja: — vred.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za september 36.7%, za decembra 37.1%, za
marec 38. — za maj 38.7%. — Mirno. — Kava Rio za
navadna leto 37—39 navadna v elni 40—42 navadna
dobra 43—45.

London. Sladkor iz repe surov 8%, zl.;
Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16. — za avgust
16. — za sept.-okt. 16. — za sept.-dec. 16.25 (mirno). —

Pienica za tekoči mesec 24.6%, za avgust 23.70, za
sept.-oktober 22.60, za september-dec. 23.15 (mirno).

Moka za tekoči mesec 31.60, za avgust 31.45, za
sept.-oktober 30.90, za september-dec. 30.60 (mirno).

Repično olje za tekoči mesec 61.75, za avgust 62. —
za sept.-dec. 62.25, za januar-april 62.50 (mirno).

Spirit za tekoči mesec 41. —, za avgust 44.25, za
september-dec. 40.75, za januar-april 40.25 (stalno).

Sladkor surov 88% uso nov 22. — 22.7%, (mirno),
bel za tekoči mesec 25.7%, za avgust 25.7%, za ok-
januar 26.7%, za januar-april 27.7%, (stalno), rafini-
rani 56. — 56.50 Vreme: lepo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo;
mastočkane besede se računajo enkrat
več. Najmanjša pristojbina 40 stotink.

Plača se takoj.

Kdo izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj
plači denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen,
če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na celu „MALIH OGLASOV“ in vsakda
akto prečrakni, koliko mu je plačati s tem, da preteže besedo.

Oglasi treba naslovnici na „INSERATNI GOODELK“, „Edinstvo“.
Na vprašanja potom pismem bo dajal „INSERATNI GOODELK“
Informacije edino le, če bo pismu priložena znakma za odgovor.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via
Nuova 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraski
ter. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh let-
nih dobah v zalogi Josipa s
Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst
razpoložljiva kavo, riž, olje

Novi modni salon (Corso St. 13, I. n.)
Zaloga klobukov za
gosp. Pariški in dunajski uzorec, po najzmernejših
cenah.

Urar Giov. Pliska, Corso St. 13, izvrši vsa-
korjušo popravo kakoršne si boli ure. Cene
nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia St. 15)
Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko
in briško. Ivrsna kulinija. Priporoča se slav. obči-
stu J. Kante. (295)

Prva slovenska zaloga in tovarna
ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za
deželnim sodiščem). Cene brez konkurence.
Svoji k svojim!

Na Trsteniku

se proda približno 78 m³ stav-
benega lesa, na Opčinah ne-
koliko manje; cena vsemu lesu
je 800 K. — Več Via Scussa 6.

Nova prodajalnica klobukov

David Osmo

v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno-
vrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

FILIP IVANIŠEVIĆ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje

priporoča slav. občinstvu svoje gostilne, „Ali Adria“

ulica Nuova št. 11 in „Ali fratelli dalmati“, ulica

Zadečke št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Francesco Slovinsky

železnina

TRST — ulica Torrente 45 — TRST

Izbera železnine za stavbino uporabo.

SPECIALITETA:

Iedenice lastnega izdelka, štedilna
ognjišča in železne peči.

DROGERIJA Josip Zigon

ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti
varfumov, fin. mile. — Zaloga mineralne vode,
soška za parkete, na mrzlo pripravljene
črpa tamarindo, malinove itd. itd.

Svoji k svojim!

Opozarjam vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadružna

„Croatia“

stojeca pod pokroviteljsvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto ne-

premičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospo-
darsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladisih ali na prostem itd.) v
zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost
vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

CORSO št. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške
in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komfort prve vrste.

Nad 100 sob.

Authorised School of Languages

uči moderne živeče jezike od profesorjev dotednega
maternega jezika. Trgovinska korespondenca. Kom-
binirana metoda. Brezplačna pojenila daja autoriza-
vana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke
v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstropje.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

P. T.

Naznanja se častitim odjemalcem in P. T. občinstvu, da zaloga obleke ulica

Arcata št. 1 odpre

Novo tržaško krojačnico

(Nuova Sartoria Triestina)

za izvršitev naročene obleke po meri v ulici Torrente št. 40, I. nadstropje,
pod ravnateljstvom občizzanega krojaškega mojstra gos. O. MARCOLINI. — Toliko
zaloga, kakor tudi krojačnica bodo preskrbljene v veliki meri z domačimi in ino-
zemskimi izdelki. — Zaloga ima pripravljenih na izbero veliko število oblek, toliko
za možke, kolikor za otroke, po najnižjih in konkurenčnih cenah.

VIKTOR PISKUR.

Jržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadružna z emojenim poročtvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — Vlastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posejala daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5%, na manjšice po 6%, na
zastave po 5%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoludine in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejšo urejeno varnostno valico na skrbam vrednostnikov pustjav, lastnik itd.

Poštne hranilnični razdrog 810.000.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadružna z emojenim poročtvom
v Gorici

Cospoška ulica hiši 7, II. nadstropje
v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo
v skupini seji dne 28. nov. 1902, tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4%.

Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo
1 leta po dogovoru. Rentni davek
plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbe po 1/2% na
varčino ali zastavo in na menice po 6%.

Glavni deleži koncem leta 5 1/2.

Stanje 31. dec. 1904 (v krons): Glasov
178 z deleži K — H3.382. — Hranilne
vloge 1.551.089.13. — Posojila 1.571.810.39.

Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne
več). — Rezervni zalog 75.191.91.

Hranilne vloge se sprajemajo od vsakega.

Telefon št. 79.

Tovarna cementnih plošč

ARISTIDE GUALCO

TRST, ulica S. Servolo 2.

Velika zaloga dobro vležanih cementnih plošč vseh
velikosti vrst in barv.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.

Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po cen-
od izurjenih lastnih delavcev.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.

Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po cen-
od izurjenih lastnih delavcev.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.

Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po cen-
od izurjenih lastnih delavcev.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno